



GION NÁNDOR

Átölelni

Dominika hosszabb időre elvonult az utcákról, megelégte a rendőrök állandó zaklatását, szekrénybe akasztotta rövid és feszes szoknyáit, civilbe öltözött és tartósan berendezkedett a lakásom alatti becsődölt szemüveg-boltban éjszakára is, ezt eleinte csak apróbb zajokból, szekrényajtók nyikorgásából, edénycsörgésből észleltem, később egy estén azonban feljött hozzám és szomorú mosollyal maga mondta el, hogy elege van a mozgalmas éjszakai életből, a VIII. kerületben felszerelt kamerákból, a szigorú pénzbüntetésekből, inkább egyetemi vizsgáira készül, amíg az élet nem rendeződik emberi módon odakint. Igazából sohasem hittem, hogy Dominika egyetemi hallgató, ezért felajánlottam, hogy szólok érdekében a rendőrségnél, de mindketten jól tudtuk, hogy ott csak egyetlen befolyásos ismerősöm van, Palotás Ferenc nyomozótiszt, aki ugyan nem kedvel engem, néha azonban hajlandó segíteni apróbb ügyekben, csak hogy ezúttal éppen betegszabadságon volt idegkimerültség miatt, tehát semmire sem mentem igyekezetemben, Dominika ezt is szomorú mosollyal vette tudomásul, majd bevallotta, hogy tulajdonképpen nem a hatósági szigor és Palotás százados betegsége miatt bánatos, hanem Zolnai Márton hatott rá lehangolóan. Zolnai Mártonról ez idáig nem hallottam, de most megtudtam, hogy az illető neves pszichiáter. Dominika leszóltotta egy éjszakán valamelyik sötét pesti utcán, szóba is elegyedtek egymással, Zolnai Márton meghívta a lányt a lakásába, ott viszont az elvárásokkal ellentétben, tartózkodóan viselkedett, sőt őszintén bevallotta, hogy ő valójában a fiúkhöz vonzódik, de így is élvezi az életet, szakmai körökben elismert pszichiáter, és előszeretettel foglalkozik az utcalányok lelkiületével. Különféle kérdéseket tett fel gyermekkori megrázkódtatásokkal kapcsolatban, Dominika csalódottságában és zavarában válaszolgatott is, mire Zolnai Márton megállapította, hogy a lány súlyos depresszióhoz közeleg, amiben volt is némi igazság, nem a gyermekkori élmények, hanem a rendőri zaklatások miatt. A lélekbúvár rendszeres pszichiátriai kezelést javasolt és az első orvosi tanácsokért nem számolt fel semmit. Sajnos Dominika sem számolhatott fel semmit a találkáért, lélekben azonban elcsüggedt, ezért elhatározta, hogy átmenetileg eltávozik a sötét utcákról, felkészül egyetemi vizsgáira, és hetente kétszer elmegy az életvidám Zolnai Mártonhoz, ő biztosan segít rajta, hogy ne hogy búskomorságba essen. Az árról majd később megegyeznek.

Éreztem, hogy valami jó tanácsot kellene adnom, és valami vigasztalót mondanom, de miután Palotás Ferenc nyomozótiszttal sikertelenül kísérletez-

tem, tétován elmeséltem, hogy az én ifjú koromban azokon a falusi tájakon nem ismerték a depresszió és a búskomorság fogalmát, ha hervatagnak látszotunk, évszakoktól függően elküldtek bennünket havat lapátolni, kukoricát kapálni, vagy répát szedni, és ezután ringatás nélkül átaludtuk éjszakáinkat. Dominikát persze nem győzte meg ez az ósdi érvelés, eltökélte, hogy rendszeresen fog járni Zolnai Márton pszichiáterhez, szerencsés esetben talán olcsón megússza a kezeléseket és talán elkerüli a depressziót vizsgaidényben.

Mindenképpen szerettem volna valami vigasztalót mondani neki, ezért nagyon komolyan és fontoskodva előadtam, hogy négy évvel ezelőtt megvettem tőlem egy film-forgatókönyvet, amibe korunk követelményeinek megfelelően beírtam néhány látványos ágyjelenetet, ezekhez kell majd legalább egy csinos fiatal lány, majd szólok a rendezőnek, akit Jeges Pálnak hívnak, mostanában sokat iszik, de nagyon ért a szakmához. A történet eddig igaz is, Dominika közölte, hogy szívesen és meggyőzően szerepelne a filmben, és egészen felvidultan ment el tőlem a szemüveg-boltba. Én viszont tudtam, hogy a továbbiakban az egészségből nem lesz semmi, a film leforgatásához legalább százmillió forint kellene, vagy jóval több, ennyit a vállalkozók úgy sem tudnak összekaparni, de legalább megvigasztaltam egy elszomorodott szép mosolyú fiatal lányt.

Aztán váratlanul jöttek a kellemes meglepetések. Kiderült, hogy Dominika tényleg egyetemi hallgató, az életvidám pszichiáter folyamatosan visszazorítja depressziós tüneteit, így aztán elmerült a természettudományokban, szorgalmasan tanul, amit onnan tudok, hogy gyakran felszaladt hozzám kávéra vagy teára és igen tájékozottan beszél például a botsáskáról vagy a pipabékáról. A botsáskáról annyit megjegyeztem, hogy egyenesszárnyú rovar, rendszerint azonban szárnytalan és még a kaméleonnál is ügyesebben idomul környezetéhez. Egyébként lombpusztító, nálunk szerencsére nem tenyészik. A pipabéka is trükkös teremtmény, szintén kiválóan álcázza magát vadászás közben, a rovarokat irtja, tájékunkon ugyancsak nem honos. Dominika természetesen ennél még sokkal többet tanult, két tantárgyból is szigorlatozott, mindkettőből négyesre. Megmutatta leckekönyvét és már nem szomorúan, hanem vidáman mosolygott.

És film-ügyben is mozdult valami. Felhívott telefonon Jeges Pál rendező, ő is vidáman magyarázott igen hosszadalmasan, mintha sikeres leckekönyvével dicsekedne. Először közölte, hogy produceri irodájuk írásos ígéretet kapott valakiktől negyvenmillió forint átutalására az általam megírt film leforgatásához. Szakmai tapasztalataim óvatosságra intenek az efféle ígéreteknél és neki-lendüléseknél, aggályoskodva megjegyeztem, hogy ennyi pénz nem elég azt általam elképzelt remek filmhez, ezt Jeges Pál is jól tudta, de biztosított, hogy a megfelelő hírveréssel bejelentett indulás után jönnek a további milliók, ő már nagyban készül a téli csúcsgyőzelem elkészítésére, három hete nem iszik egy

korty alkoholt sem, és éppen a főszereplők listáját állítja össze. A lelkendező hang akár meggyőzhetett volna, de én egyfajta beivódott fenntartási hajlam miatt a lelkendezésekből is megérzem a bajokat. Ezúttal sem csalt az érzésem. Jeges Pál az örömhír után elmondta, hogy kórházból telefonál. Tökéletes ki-
józanodása kellős közepén ugyanis elütötte őt egy budai gyalogjárón egy részeg autós. Azt hittem, hogy tréfálkozik, elkezdtem szellemeskedni, hogy ez vicclapba való silány történet, nyilván a rendező sem komolykodik. De komolykodott. Eltört mindkét lába, a jobb keze és néhány bordája. Talpig gipszben és pólyában fekszik a kórházban. Most éppen ügyvédjével tárgyal, hogy mennyire pereljék a részeg autóst, a film téli jelenetét azonban összetörve is leforgatja, azután majd jön a többi. Kifejeztem őszinte sajnálatomat a baleset miatt, és ekkor már biztos voltam benne, hogy ez számomra ingyenes többletmunkát hoz. Azt hozott. Jeges Pál kifejtette, hogy kiváló forgatókönyvem elejétől végig a Délvidéken játszódik, megjósolja a balkáni háborúkat, mindez nagyszerű szakmai szempontból, de mivel ő eltörött csontjaival mostanság nehezen fog mozogni, a sürgős téli képet tegyük át Budapestre, ehhez viszont át kellene hidalni a téli-karácsonyi poént néhány párbeszéddel, tehát meg kellene látogatnom őt a kórházban. Nagyon nem szeretek kórházba és temetésekre járni, ezúttal is megpróbáltam telefonon lerendezni a filmbéli jelenet megváltoztatását, Jeges Pál azonban ragaszkodott a személyes találkozáshoz, meg aztán az illem is megkívánt legalább egy beteglátogatást. Nekiindultam hát, lementem az első emeletről, benéztem Dominikához, szorgosan tanult a harmadik vizsgájára és eléggé elnyűttnek látszott, elmondtam, hogy a film beindul hamarosan, a forgatókönyvet most csiszoljuk véglegesre a rendezővel. A hír hallatán egészen jókedvű lett és már reménykedve tanult tovább.

Én viszont igen rosszkedvűen mentem el a kórházba és szerettem volna minél rövidebbre fogni a látogatást. Fáradt fehérruhás nővér vezetett be Jeges Pálhoz, aki begipszelt és bepólyált kézzel, lábakkal feküdt az ágyban, de nem volt olyan rossz állapotban, mint amilyenre számítottam, felült, amikor beléptem hozzá, igaz, csak balkézzel tudott kezet fogni velem, de begipszelt jobb keze is használhatónak tetszett, mert ceruzát tartott ujjai között. Először természetesen hogyléte felől érdeklődtem, mire elmondta, hogy időnként nagy fájdalmai vannak, az orvosok szerint azonban hamarosan talpra áll, és csinálhatja a dolgát, azután részletesen elmesélte, hogy hol és miként gázolta el a részeg autós, és hogy milyen kilátásai vannak a kártérítésre. Eddig békésen társalogtunk, majd rátértünk a filmre és mindjárt elkezdődött a lármázás. Ez máskor is így szokott lenni, beteg és egészséges rendezőkkel egyaránt.

Ezért viszolygok az úgynevezett csoportos alkotómunkáktól, mint a film, a színdarab, vagy rádiójáték. Novellát vagy regényt szeretek írni, ilyenkor általában jól megvagyok magammal és az íróasztalommal, később legfeljebb a sajtóhibák miatt bosszankodom. Pénzügyi megfontolásból azonban filmforgató-

könyvvel is kell foglalkoznom, és ilyenkor menetrendszerűen bejönnek a csoportmunka átkai.

Kezdetben igyekeztem szelíden elrendezni a dolgot. Elmagyaráztam, hogy a forgatókönyvem így jó és kerek, ahogy van, ebben a formájában fizették ki, játszódjék minden a déli országhatáron túl, a karácsonyi havas színhely egyébként is egy bérházi lakás, amelyből néha kitekintenek a szereplők, ezt akár melyik pesti lakásban megtehetik, a kutya sem veszi észre, hogy a túlfűtött képsort nem a Balkánon felvételezték. Jeges Pál azonban megmakacsolta magát, a leendő nézőkkel is tudatni akarta, hogy immár Budapesten vagyunk, de ezt tudassuk érthetően.

Innen már lár mássá fajult a vita, a fáradt nővérke, aki mellesleg egészen csinos lány, kétszer is ránk nyitott és csöndre intett bennünket. Felmerült bennem a halvány gyanú, hogy Jeges Pál főleg azért makacskodik, mert unja magát, amolyan látszat-tevékenységet erőltet, hogy gyorsabban múljon az idő a kemény gipszekben. Leintettem a veszekedést, és mint korábban többször is, beleegyeztem, hogy átformálom, áttelepítem az eseményt, máris diktálom az átkötő párbeszédet, annyi kajánságot azonban megengedtem magamnak, hogy kijelentettem, csak diktálni vagyok hajlandó, jegyzetelni nem. Jeges Pál törött karral is vállalta a jegyzetelést.

Az egész módosítás tulajdonképpen nem kívánt túlzott szellemi erőfeszítést. Négy főszereplőt kellett Délvidékről áttelepíteni Budapestre. Egy író, annak a szeretőjét, egy amatőr költőt és egy ukrán bérgyilkost. És persze megmagyarázni a helyváltoztatást és a beilleszkedést. A bérgyilkossal nem volt gond, ő történetünk előtt is megbízásaitól függően nyugodtan közlekedett egész Közép-Európában, átmenetileg vagy hosszabb időre megállapodhatott akár Magyarországon is, az íróval kapcsolatban sejtettem módos barátokat, akik átmenetileg takaros lakást kölcsönöztek neki, ahová a Drávaszögből elűzött költő is eljöhetett karácsonyt ünnepelni, de nem sokkal előtte váratlanul becsöngetett a széparcú asszony, az író régi szeretője, ő is átlépte az országhatárt, eldöntötte, hogy végleg elhagyja furcsa, mulya férjét, akinek valószínűleg buzi sőt pedofil hajlamai vannak, így hát házasetük tropára ment. Dühömben egészen divatos cifrázásokra kezdtem ráhangolódni. Beiktattam egy újabb ágyjelenetet is, ami teljesen indokolt, hiszen két régi szerelmes találkozott egymással. Jeges Pál ügyetlen, merev kézzel mindent lejegyzett én pedig megemlítettem, hogy a meztelenkedő érzelmes jelenetekre találtam egy kiváló szereplőt, egy gyönyörű fiatal lányt, akiről hátulról, oldalról, főleg deréktól lefelé teljességgel meggyőző képeket lehet csinálni. Megfelelő tiszteletdíj ellenében.

Barátságban váltunk el, a folyosón elnézést kértem a fáradt ápolónőtől a lár mázásért, egy pillanatra még a vállát is átöleltem abban a reményben, hogy ettől kicsit talán felélénkül. Örömmel távoztam az orvosság-szagú kórházból,



haza villamosoztam, ismét benyitottam Dominikához, közöltem vele, hogy a filmben kibővítettem a szerepét, ezek után már csak a milliók áramlásától függ a forgatás elkezdése. Dominika hálásan mosolygott, kijelentette, hogy lelki egyensúlya szinte tökéletesen helyreállt, ezt részben nekem köszönheti, leginkább persze Zolnai Mártonnak, a homoszexuális életvidám pszichiáternek, aki most frissre festeti tágas belvárosi lakását, sárgára és rózsaszínűre, új függönytartókat is rendelt, mindez némi felfordulással jár, de továbbra is rendszeresen ápolgatja Dominika lelkét, időnként ugyan felbukkannak titokzatos álmoszemű fiúk is a megbolydult lakásban, ők azonban elvegyülnek a szobafestők között, a pszichiáter elegánsan irányítja a munkálatokat. Dominika ezután kávé főzött én meg kávézás közben a valóság és a művészetek közötti összefüggésről elmélkedtem, ezt persze egyikünk sem vette komolyan. Végül is jó napot zártam.

Visszavonulhattam jegyzetelgetni egy megírandó regényt, amelyben nem lesznek buzik és pedofilok, általam kedvelt emberek teszik mindennapi dolgukat még kiélezett helyzetekben is. Dominika pedig kitűnőre vizsgázott az egyetemen. Felhozta leckekönyvét, megmutatta, de nem mosolygott. Nagy bajt észleltem.

- Zolnai Márton meghalt – mondta csöndesen.
- Elgázolta egy részeg autós? – kérdeztem hirtelen csodálkozásomban.
- Nem. Felakasztotta magát.
- Hová? – kérdezősködtem még mindig eléggé idétlenül.
- Az újonnan felszerelt függönytartóra., A frissen átfestett lakásban.
- Maga miatt tette...?
- Dehogy. Velem mindig vidáman beszélt és életre buzdított.
- Akkor bizonyára az álmoszemű fiúk miatt.
- Bizonyára.

Dominikának pillanatnyilag csak én voltam az egyetlen támasza. Egy jószándékú szomszéd. Cselekednem kellett. Először felhívtam a rendőrséget és Palotás Ferenc nyomozótisztet kerestem. Ő még mindig gyöngékedett. Ezután felhívtam a kórházat és Jeges Pált kértem. Őt már hazaküldték járógipszszel. Felhívtam otthon. Köhécselve szólt a telefonkagylóba, erős dohányos, akárcsak én. Megkérdeztem, hogy mikor indítja a filmet. Azt válaszolta, hogy három héten belül elkezdi a téli képeket. Emelt hangon követeltem, hogy benne legyen a találkozást záró ágyjelenet. Biztosított róla, hogy így lesz. Dominika végig hallgatta a beszélgetést és már ismét mosolygott. Atöleltem a válát egy pillanatra...